

„Много стока и много търговци отиват за Джумая панаир, който ще се отвори на 27 април както ся научаваме. Пътищата си осигуриха за търговците, заптиета и войски навред ся разпратиха по джумалийския път да пазят спокойствието.“¹⁰ За успешните търговски операции на Джумайския панаир съдим по възторжените дописки в „Цариградски вестник“ през месец май същата година¹¹.

Монетната реформа от 1858 г. се превръща в една от причините за слабата търговия на ежегодното изложение в Джумая. В обръщение влизат стари и нови турски монети с различна равностойност спрямо лирата и това затруднява търговския обмен. Курсът на валутата е различен за отделните кази и се определя с правителствена заповед. В дописка от Търново „Цариградски вестник“ прави обзор на събитията около изложението и представя обстановката по следния начин: „Както винаги и таз година панаир на Джумая. Едни си изпродадоха стоката, а други не можаха, но въобще земене-даванието слабо стана и предприемчивите търговци се позарадваха. Една от причините на това състояние е неравенството на монетите. Курсът им на панаира беше многовиден лирата 120-146 ся даде. И най-любопитното беше, че те имаха названия: Шуменски пари, Джумайски пари, и най-вече Търновски пари, т. е както парите ходят в речените места. От преди бяха смалили цената на монетите в града ни по заповед правителствена на 12 гроша лирата.“¹²

Търновските еснафски организации в социалния и културния живот на селището

През 1858 г. еснафските професионални организации в Търново - „пет главни и пет малки“, се включват активно в социалния живот. Техни представители влизат в училищните настоятелства, като поемат инициативата за изплащане на дълговете, натрупани при старите управителни съвети. В тази връзка те вземат колективно решение на Епитропията и Градския съвет за продажба на неизползвани имоти. От касата на търновските еснафски организации се покриват разходите за заплати на учителите. За мерките на новите училищни настоятелства, в които участват и местни търговци „Цариградски вестник“ съобщава: „Прегледаха първо всите висящи хесапи на вехтите Епитропи от 15 години насам, сетне согласно с волята на всите изрекоха да се продадат училищните притежания, празни някои места, които стояха без никакъв приход и дългът им да се заплати. Така и биде. Речените училищни притежания, оценивши ся на 94 500 гроша продадоха си и на дълга си дадоха. С усердното старание на новите епитропи събраха се пари и се заплатиха недоплатените платки на учителите.“¹³